

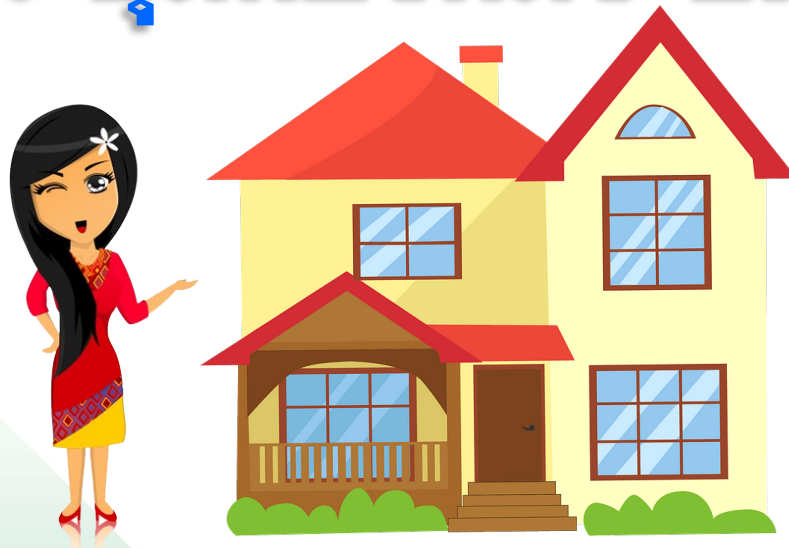
KM กองคลัง

คลินิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

วันที่ 26 มกราคม 2566

เวลา 9.00 น. - 12.00 น.

ณ ห้องประชุมกองคลัง ชั้น 2 ที่กอดุศุภราช

การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM)

“คลินิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ”

กลุ่มพัฒนาระบบงานคลัง
กองคลัง กรมปลัดสัตว์

แบบทดสอบก่อนเรียน

<https://citly.me/A4uiH>

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547
- พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550
- พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552
- พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2556
- พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2561

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2549
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2552
- หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. 2560
- หนังสือเวียนแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ

การเกิดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน มาตรา 7

พ.ร.ฎ.ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 7 ข้าราชการผู้ใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ทั้งนี้ **เว้นแต่ผู้นั้น**

- (1) ทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด
- (2) มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน
- (3) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง

ความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการผู้ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ ที่เป็น **ท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก** หรือท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ด้วย

การเกิดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน มาตรา 7/1

พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2556

ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่ใช่ข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้โอนมาเป็นข้าราชการไม่ว่าครั้งใดก็ตาม การบรรจุและแต่งตั้งผู้โอนมาเป็นข้าราชการนั้นในท้องที่ใด ให้ถือว่าเป็นการบรรจุและแต่งตั้งในท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกตามพระราชกฤษฎีกานี้ และไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ จนกว่าจะได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตามมาตรา 7

หลักการเกิดสิทธิ

คำสั่ง

ประจำ

ต่างท้องที่

บ่อยกเว้น

บ้านพัก

บ้านของตนเองหรือคู่สมรส

ร้องขอย้าย

ร้องขอก่อนปี 2541

ยกเลิกท้องที่เริ่มรับราชการครั้งแรก

ข้าราชการ (มาตรา 4)

พระราชกฤษฎีกาค่าเข้าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2561

“ข้าราชการ” หมายความว่า

1. ข้าราชการพลเรือน
2. ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
3. ข้าราชการฝ่ายอัยการ
4. ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
5. ข้าราชการรัฐสภา
6. ข้าราชการตำรวจ
7. ข้าราชการทหาร
8. ข้าราชการครู

ข้อยกเว้น

มาตรา 7 (1) ทางราชการได้จัดที่พักรักษาตัวให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

** หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ หรือ หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจจัดที่พักของส่วนราชการ

มาตรา 7 (2) มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องถิ่นที่ไปประจำสำนักงานใหม่โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน

ข้อยกเว้น

มาตรา 7 (3) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง

การพิจารณาคำร้องขอย้ายของตนเอง มาตรา 7 (3)

- การร้องขอย้ายไปในท้องที่ใด สำนักงานใดแล้วส่วนราชการมีคำสั่งให้ย้ายตามคำร้องขอที่ประสงค์ ย่อมให้ไม่เกิดสิทธิค่าเช่าบ้าน เว้นแต่เป็นการย้ายไป ไม่ตรงกับที่ได้แจ้งความประสงค์ไว้
- การร้องขอย้ายคำสั่งย้ายไม่ได้ระบุคำว่า “ย้ายตามคำร้องขอ” แต่ข้อเท็จจริง ตัวข้าราชการได้เขียนคำร้องขอย้าย **ยอมไม่เกิดสิทธิค่าเช่าบ้าน**

ข้อยกเว้น

การพิจารณาคำร้องขอย้ายของตนเอง มาตรา 7 (3)

- การโอนไปรับราชการอีกส่วนราชการหนึ่ง ไม่ถือเป็นการย้ายตามคำร้องขอตามหนังสือเวียน ด่วนที่สุด ที่ กค 0526.5/ว 109 ลว. 20 ธ.ค. 2542
- ร้องขอย้ายในท้องที่เดิมสิทธิไม่เปลี่ยนแปลง
- กรณีข้าราชการย้ายตามคำร้องขอของตนเองก่อนที่ พ.ร.ฎ.ค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2541 มีผลบังคับใช้ 26 มิ.ย. 41 เป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านอยู่ก่อนวันที่ 26 มิ.ย. 41 ก็ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านต่อไปได้ (หนังสือเวียน ด่วนที่สุด 0409.5/ว 19 ลว. 13 มี.ค. 2549)

ท้องถิ่น (มาตรา 4)

หมายความว่า

1. กรุงเทพมหานคร
2. อำเภอหรือกิ่งอำเภอ
3. ท้องที่ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
ที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดให้เป็น
ท้องถิ่นเดียวกัน

“ห้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก”

หมายความว่า ห้องที่ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการหรือมีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการ และได้มีการรายงานตัวเพื่อปฏิบัติราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้เป็นครั้งแรก

“ห้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่”

หมายความว่า ห้องที่ที่กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้

หลักการเกิดสิทธิ

บุคคลย้าย ม.7

สำนักงานย้าย ม.8

การใช้สิทธิ

เช่าบ้าน

ม.14

ใช้สิทธิเช่าบ้านต่อเนือง
(ม.15)

เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน

ซื้อบ้านในท้องถิ่น
(ม.17)

ใช้สิทธิซื้อบ้านต่อเนือง
(ม.18)

การเกิดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน กรณีสำนักงานย้าย

มาตรา 8 ข้าราชการผู้ใดต้องไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่ เนื่องจากสำนักงานที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่เดิมได้ย้ายสถานที่ทำการไปตั้งในท้องที่ใหม่ มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ เช่นเดียวกับข้าราชการซึ่งได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตามมาตรา 7 **เว้นแต่** ท้องที่ใหม่ที่สำนักงานได้ย้ายไปนั้นอยู่ใกล้เคียงกับท้องที่ที่ตั้งสำนักงานเดิมตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

อธิบาย หากส่วนราชการได้ย้ายสำนักงานไปตั้งในท้องที่ใหม่ ข้าราชการทั้งสำนักงานจะเกิดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน **ถ้าไม่ติดข้อต้องห้ามที่ทำให้ไม่เกิดสิทธิ** เว้นแต่ท้องที่ที่สำนักงานย้ายไป **เป็นท้องที่ใกล้เคียงตามหลักเกณฑ์ข้างต้น** อย่างไรก็ตามแม้ว่ากรณีดังกล่าว ข้าราชการของสำนักงานที่ย้ายไปจะไม่เกิดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน แต่ไม่ตัดสิทธิข้าราชการผู้ที่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอยู่ในท้องที่เดิมอยู่ก่อนแล้ว **เว้นแต่จะเข้าข้อต้องห้ามตามมาตรา 7 ในท้องที่ใหม่**

ห้องที่ใกล้เคียงที่ทำให้ไม่เกิดสิทธิ

กรุงเทพมหานคร

1. จังหวัดนนทบุรี

- 1.1 อำเภอเมืองนนทบุรี
- 1.2 อำเภอบางกรวย
- 1.3 อำเภอบางบัวทอง
- 1.4 อำเภอบางใหญ่
- 1.5 อำเภอปากเกร็ด

2. จังหวัดปทุมธานี

- 2.1 อำเภอเมืองปทุมธานี
- 2.2 อำเภอลองหลวง
- 2.3 อำเภอธัญบุรี
- 2.4 อำเภอลำลูกกา

3. จังหวัดสมุทรปราการ

- 3.1 อำเภอเมืองสมุทรปราการ
- 3.2 อำเภอบางปะ
- 3.3 อำเภอบางพลี
- 3.4 อำเภอพระประแดง
- 3.5 อำเภอพระสมุทรเจดีย์

4. จังหวัดสมุทรสาคร

- 4.1 อำเภอเมืองสมุทรสาคร

5. จังหวัดนครปฐม

- 5.1 อำเภอพุทธมณฑล

ต่างจังหวัด

กรณีสำนักงานได้ย้ายที่ตั้งสำนักงานภายในจังหวัดเดียวกันหรือระหว่างจังหวัดจะต้องเป็นห้องที่ติดต่อกันและมียานพาหนะประจำทางให้บริการ

มาตรา 14

ให้ข้าราชการมีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการตั้งแต่วันที่ข้าราชการผู้นั้นได้**เช่าอยู่จริง** แต่**ไม่ก่อนวันที่รายงานตัว** เพื่อเข้ารับหน้าที่ และให้สิ้นสุดในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือนหรือวันที่อยู่ในข่ายหมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ...

มาตรา 15

ในกรณีที่ข้าราชการซึ่งได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการอยู่แล้วในท้องที่หนึ่งและต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการในท้องที่ใหม่ได้ ถ้าคู่สมรสหรือบุตรซึ่งอยู่ในอุปการะของข้าราชการผู้นั้นไม่อาจติดตามข้าราชการผู้นั้นไปได้ และมีความจำเป็นต้องอาศัยอยู่ในบ้านในท้องที่เดิมต่อไป

หลักเกณฑ์การเบิกค่าเช่าบ้านมาตรา 17

- เป็นข้าราชการที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน
- ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่ที่ไป
ประจำสำนักงานใหม่
- เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย และได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น

เงื่อนไขการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อ

1. ตนเองหรือคู่สมรส ได้ทำการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องถิ่นนั้น จะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลังแรกเท่านั้น เว้นแต่บ้านหลังที่เคยใช้สิทธิถูกทำลายหรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้ ม. 17 (1)
2. หากเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่คู่สมรสและมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่นในบ้านนั้น จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์สำหรับบ้านหลังดังกล่าว ม. 17(2)
3. จะต้องเป็นการผ่อนชำระกับสถาบันการเงิน และสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด ม.17(3) ระเบียบข้อ 14

เงื่อนไขการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อ (ต่อ)

4. จะต้องไม่เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้สำหรับบ้านหลังหนึ่งหลังใดในท้องที่นั้นมาแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปรับราชการในท้องที่ที่เคยใช้สิทธินั้นอีก และเป็นการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ตามที่ได้เคยใช้สิทธิมาแล้วหรือขณะที่ย้ายมารับราชการในท้องที่นั้นบ้านที่เคยใช้สิทธิได้โอนกรรมสิทธิ์ไปแล้ว ม.17(4)
5. หากเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านสูงกว่าราคาบ้านให้นำค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านชำระราชการได้ โดยให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด ม.17(5)

ประเด็นสำคัญมาตรา 17

- ❖ คู่สมรสของผู้มีสิทธิทำสัญญาซื้อขายบ้านหรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน และสัญญากู้เงิน ในระหว่างสมรส เพียงฝ่ายเดียวผู้มีสิทธิสามารถนำหลักฐานมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้
- ❖ ซื้อคอนโด 2 ห้องเจาะทะลุฝาเป็นที่อยู่อาศัยในลักษณะ 1 หลัง ทำสัญญาในคราวเดียวกันและสัญญาซื้อขายฉบับเดียวกันเบิกได้ในวงเงินที่ซื้อ 2 ห้อง
- ❖ การทำสัญญากู้เงินฉบับใหม่จะเบิกจ่ายตามวงเงินและระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามสัญญาฉบับแรก
- ❖ ซื้อบ้าน ๒ หลังมาในคราวเดียวกัน เลือกหลังที่ใช้พักอาศัย
- ❖ กู้เงินเพื่อชำระค่าปลูกสร้างบ้านหลายครั้ง เพราะบ้านยังไม่แล้วเสร็จให้ถือจำนวนเงินค่าสร้างจนถึงวันที่เข้าอยู่อาศัยบ้านหลังนั้นจริงเป็นหลัก ไม่ว่าจะกู้ครั้งเดียวหรือหลายครั้ง แต่การกู้เพิ่มเติมภายหลังจากสร้างบ้านเสร็จแล้วถือว่าไม่ใช่การกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้าน (ด่วนมาก 0502/ว 49 ลว. 29 มี.ค. 2534)

หลักเกณฑ์การใช้สิทธิเช่าซื้อเนื่องมาตรา 18

1. ห้องที่เดิมเคยใช้สิทธิเบิกตามมาตรา 17
2. ห้องที่ใหม่ซึ่งย้ายมามีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน
3. ให้มีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระ
เงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกในห้องที่ใหม่ได้

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ยื่นแบบ
6005

- ข้าราชการที่ประสงค์ขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านยื่นแบบ 6005 พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ตรวจสอบ
คำสั่ง

- ทำหนังสือไปยังกองการเจ้าหน้าที่ เพื่อตรวจสอบคำสั่งย้ายข้าราชการ

แต่งตั้ง
กรรมการ

- ทำหนังสือเสนอกรมฯ ผ่าน สำนักกฎหมาย เพื่อขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการเบิกเงินค่าเช่าบ้าน

อนุมัติ

- ทำหนังสือเสนอกรมฯ เพื่อขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

แบบทดสอบหลังเรียน

<https://citly.me/P4gOG>